

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“.

Opravištvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O Srbiji in njenem poklicu

piše belgradski „Istok“, glasilo Rističev: „Ne more se reči, da je Srbija šla lahkoumno v boj. Petdeset let se je ozbiljno pripravljala na rat za oslobojenje, in trdno prepričanje vsacega poštenega patriota je bilo, da se Srbija ne more razvijati, niti obstajati brez svoje misije: No ta misel je postala krepkeja, dobila je konkretno formo za časa kneza Mihajla, kateri je poginil od zločinčeve roke, ali mu je Srbija nad grobom klicala: Tvoja misel ne bode poginila! Mala Srbija, vedoča, kakovo misijo ima zvršiti, pretvorila se je v vojaško državo. Evropa in iztočni narodi so računali z njo, kakor z jugoslovanskim Pijemontom. A burja v Bosni in Hercegovini nij mogla drugače, nego da je zadela tudi Srbijo, na katero se je uže večkrat vikalo in sikalo, da nij zagazila v boj, ker se uže tako in tako jedenkrat mora reševati belo ali črno, sloboda ali smrt. Nij se sklenila vojna kar tako črez noč. Celo leto se je lomila vlada in skupščina, leto in dan je srbski vladar posvetoval se s svojo vlado in in z narodnimi zastopniki, celo leto se je Srbija žilavo pripravljala, izloživši se vsem materijalnim neprilikom, in po jednom letu je dozorel čvrst, resen in železen sklep, da se vojskuje za slobodo bratov.“

„Da bome, da so se jemale v vid vse teškote vojne. Morda se je hudič sikal celo črneji, nego je v stvari. Pa vendar se je šlo naprej!“

„Kako bi se potem ne smijali judovski žurnalistiki, ki zdaj, ko ratna sreča nij še nijedne vojske nadmočnejše storila, ki uže zdaj

sanja o nekakovem primirju! Nij primirja, dokler meč ne reši od historije in okolnostij postavljeno alternativo: ali mi, ali Turci! Srbini se je za oslobojenje Šumadije boril petnajst let, Hercegovina se je držala leto dnij, dokler nij dočakala, da so tudi kneževini izvekle meča. Srbija nij srečna s takim patrijotizmom, ki bi z glavo klonil pri prvej nepriliki, v njej je vse trdno uverjeno, da končno mora zmagati pravična stvar, i da velja moško vojevati se, ako se hoče kaj izvojevati. Tako se je Srbini naučil od svojih starih. Njega bode prej sreča zlomila, nego nesreča. Ne mislite, da smo mi otroci, ki vojsko igramo. Mi vemo tudi oceniti, kako bi bilo potem, ko bi stvar ne izpala po naše želji, — znamo mi vrlo dobro, da moremo mi mnogo menj izgubiti, nego kar moremo dobiti. Dokler je le krvi v žilah, tako dolgo je papir nič, ali se ne plašimo ni papirja.“

Tako list srbskega ministra. Če duh odločnosti, poguma in moštva, ki iz tega članka veje, navdaja ves srbski narod — in mi to verujemo — potem je končna zmaga vrlih naših jugoslovanskih bratov še gotova.

Iz Besike pred Carigrad!

— r. Iz Carigrada dohaja poročilo, da je prišla tija angleška flota, katera je dosedaj ležala v luki besiški. Telegram, ki ga o tej stvari „agence bordeano“ pošilja po svetu, pristavlja z nedosegljivo najjnostjo, da je angleška flota prišla le na „obiskovanje“ pred Carigrad.

Čudno obiskovanje! Bilo bi sicer opravičeno in lahko bi se dejalo, da je prišla skrbna Anglija, ter se povprašala pri bolnem, in na

smrtnej postelji razpadajočem sultanu, kako mu je in kaj. Ali tako nežno nij angleško-turško prijateljstvo! Gotovo pak je, da taka pomorska sila nij vrgla brez namena svojega ladijskega mačka v luki zlatega roga. Turška porta ima privilegij zapreti Dardanele tujim vojnim ladijam in samo poslaniki tujih držav smejo imeti malo vojno ladijo v pristanišči carigradskem sebi v porabo ležečo. Redko kedaj in prav nerado se je dalo privoljenje tujim flotam, ter se jim odprl zapor dardanelski. Ali sedaj se je dovolilo to tako velikanskemu pomorstvu, kakor ga nij videl Carigrad uže davnaj. Kakove pomene pa ima ta impozanten obisk angleške flote, še ne vemo denes. Nekedaj pač se je lahko sklepalo, da tam, kjer so se prikazali jambori britanskih fregat, hočejo kacemu kulturnemu napredku pomoči s teškimi svojimi topovi!

Ali sedaj so ti časi prešli, sedaj ko vlada v Londonu sam duh umazanega samopridstva in egoizma, in vreden reprezentant mu, Dizraeli krščen in turškomisleč žid. Sedaj pač ne smemo misliti, da je prijadrala flota angleška pred Štambul izpolnit kulturno nalogo. In vendar bi se dobilo obilo tacihih nalog! Kako častno bi pač bilo, ko bi admiral angleški že jedenkrat z avtoriteto svojih topov terjal od turške vlade, da naj tako vstavi klanje v Bulgariji, če ne bode izvršil nasvet lord Russelov! Pa zato se tu ista vlada, ki je s silo odpravila robstvo iz sveta, ki je udušila prodajo afriških črncev v Ameriko, ne meni, in njena jedina skrb je sedaj obvarovati Turčijo pred propadom, da bode še dalje klala in davila svoje krščanske, evropske polložnike. Da je ta skrb privlekla sedaj celo angleško floto pred Štambul, to je raz-

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenjev; poslovenil dr. Maks S a m e c.)

(Dalja.)

V.

Ema je poslušala mater, zdaj se nasmehnila, zdaj zdihnila, zdaj je od strani pogledovala in jej grozila s prstom, zdaj ozirala se po Saninu. Na konec vstane, poljubi mater na čelo in jo objame. Tudi Pantaleone je bil predstavljen Saninu; on je bil poprej operni pevec za baritonov partije, pa je zdavno popustil ta posel in je v Rofellijevi rodbini živel kot prijatelj. Akoravno je bival uže dolgo na Nemškem, se je nemščine le po vrhu naučil in je znal samo zmerjati v njej, pri čemur je prav nemilosrdne obraze delal. „Ferreflukte spicepubio!“ je imenoval vsacega, skoro vsacega Nemca. Italijanski pa je govoril izvrstno lepo — kajti rojen je bil v Sinigaliji,

kjer se sliši „lingua toscana in bocca romana.“ Emil je bil veselega obraza in se je popolnem prepustil prijetnim občutkom kakor človek, ki je ravno zbežal nevarnosti in se malo okrevljal. Plašljivo se je kazal hvaležnega Saninu, po tem pa tem bolj se pečal s sirupom in konfekti. Sanin je moral izpiti dve večji čaši izvrstne čokolade in snesti precejšno število biškotov: komaj je bil povžil jednega, uže mu je Ema ponudila družega — odreči jej nij bilo mogoče. On se je čutil kakor doma; čas je pa tekkel z neverjetno hitrostjo. Mnogo je moral pripovedovati — o Rusiji v obče, o ruskem podnebjju, o ruskem društvu, ruskem kmetu in posebno o kozakih; o vojski l. 1820, o Petru Velikim, o Kremlu, o ruskih pesnih in plesih. Obe dami ste imeli jako slab pojem o oddaljenih deželah in njenih prebivalcih; gospa Roselli, ali kako so jej navadno rekali, gospa Lenora, ga je skoraj v začudenje pripravila s pitanjem: ali je res še zdaj znameniti, v prejšnjem stoletju postavljeni ledeni dom v Petrogradu, o katerem je bila nedavno

čitala kuriozen sestavek v knjigi njenega ranjcega moža: Belezze delle arti? — Za odgovor na Saninovo vprašanje: „ali res mislite, da nemamo v Rusiji poletja?“ reče gospa Lenora, da si je Rusijo dosihmal vedno le tako predstavljala: večni sneg, vse vojak, vse hodi v kožuhih — ali prebivalstvo nenavadno gostoljubno in vsi kmetiji jako poslušni! Sanin si je prizadeval, njej in hčeri bolj resnična in točna poročila podati. Ko je govor prišel na rusko muziko, so ga precej poprosili, naj zapoje katero rusko arijo in mu pokazali majhen fortopijano, ki je stal v sobi in je imel na mesto črnih bele in na mesto belih črne tipalnice. On se ne izgovori in brez daljših okolnosti zapoje s tenkim nosnim tenorom sprva: „Sarafan“ — potem: „Po ulici mostovni.“ Dami ste pohvalile njegov glas in muziko, še bolj pa so bile osupnene o mehкости in lepoglasji ruskega jezika in zahtevale prestavo teksta — ali uže besede „Sarafan,“ še menj pa „Po ulici mostovni“ nijse mogle vdahniti slušatelj-cama visokega pojema o ruski poeziji. Potem

vidno. Anglija je stopila s tem svojim korakom v akcijo, ter očitno pred svetom pokazala, na katerej strani stoji z velikotrebno svojo samopašnostjo. Mi Slovanje pa za denes le povdarjamo, da je pač tužna naloga olikani državi, ako svojih flot ne ve drugače porabiti, kakor da jih da v službo mohamedanstvu. Zgodovina nij brez osvete, in v njej se kaznujejo prejšnje pregrehe s poznejšimi jadi in poginom. Obnašanje sedanje angleške vlade pa je pregreha v nebo kričeča in nekedaj se bode poplačala ta angleška dobrovoljnost Turčiji nasproti tako, kakor gotovo ne upajo angleški židovi v Londonu! —

Egoistična je bila jednako umazano in grdo nekdanja Venecija, bogata in močna na morji kakor Angleži, jednako nekrščansko politiko je imela. Kje je zdaj? Proč in uničena za vselej. Tako bodo tudi naši potomci nekdanj o Angliji rekli. Osoda pride i čez njo.

Jugoslovansko bojišče.

S srbskega bojišča denes nij nobenih novih poročil in zdi se nam, da sedaj več dnij važnih vestij nij pričakovati in jih ne bode. Srbi so ves vojni črtež izpremenili, oni bodo zdaj le vsako stezo, vsako sotesko branili in tako Turke slabili. Do glavne bitke ne pride tako kmalu. Mej tem se pa utegne še mnogokaj zgoditi na dobro slovanskej stvari.

„Glas Crnogorca“ pravi, da, ker je Muktarpaševa vojska uničena in se bode Črnogorcem morala kmalu udati, marširala bode zmagonosna črnogorsko-hercegovinska vojska v Bosno in Albanijo.

Poveljništvo nad bosenski mi vstaši ob Uni je prevzel v imenu Srbije Despotović in je zavzel baje uže 50 vasij.

Iz Bukarešta se javlja, da je mnogo srbskih familij iz krajev ob ustji Timoka pribežalo pred Turki na rumunska tla.

Turška četa 400 vojakov je gonila krdelo vstašev, pa podila jih iz Bosne v Avstrijo, kjer je Staro selo oplenila in na avstrijskih tleh požigala. Tu naj upijejo židovski listi po odškodovanji ali celo poseidenji, kakor so glede Srbije ondan, ko je len Srb iz pomote jenkrat v Donavo streljal!

Grozne so silovitosti, katere so Turki doprinesli, ter jih še doprinašajo nad ubozimi Bulgari. Velike zasluge s tem, da je te hudo-

bije odkril si je pridobil londonski časopis „D. News.“, ki neutrudno dan za dnevom poroča strmečemu svetu o tej krutosti, ter opazuje na nje in kliče pomoči Evrope proti nji. Lasje pa vstajajo človeku na glavi, beročemu, kar piše korespondent onega lista v svojem obisku v bulgarskem mesticu Batak. Uže zunaj mesta, piše, ko je prijezdnil do tija s svojim prijateljem, prikazali so se nasledki strašnih činov. Na mali visočini zagledala sta tropo lačnih in tulečih psov — glodali so človeške kosti in črepinje, katerih je ondi nad sto na okrog čisto objedenih ležalo! Korespondent pristavi, da so te črepinje bile večidel otroške, toraj gotovo nedolžnih žrtev krvavega hudodelstva! Prideta v mesto! Povsod razdrtije, mrtvaške glave in človeške kosti! Prideta do razdejane cerkve in do pokopališča in nij je fantazije, katera bi opisala, kar se je bilo prikazalo njenim očem. Po prostoru krog cerkve je bilo natresenih kupe mrtvih, na pol gnjilih in v cerkvi sami nasuto takih trupel nad tri čevlje visoko. S strašno grozo sta hodila naša znanca po tem kraju silnega joka in solza. Smrad pa je bil tak, da sta si morala s tobakom mašiti nosove.

Mestice Batak, sedaj v tacih britkostih imelo je nekedaj nad 7000 prebivalcev. — Sedaj jih ima še 1200! Tako divja Turek, ta varvanec evropske diplomacije!

Piše se, da so se pogovorile mej sabo vse iste vlade, katere so podpisale znane pariške pogodbe, ter sklenile takoj, ko bi Srbija še jedno odločilno bitko zgubila, z medijacijo stopiti na dan, ter vstaviti zmagonosne turške armade. Silo verjetna nij ta vest!

8. augusta peljal se je skozi Pešto isti sanitetni tren, o katerem smo svojim bralcem uže poročali. Ta tren obstoji iz 54 osob, mej njimi 26 gospodov, in 28 dam. Gospodje so razun voditelja generala Takarjova vsi zdravniki. Damam na čelu pa stoji gospa Sahovskoj. Sabo peljejo neizmerno priprav za vojaške bolnice ter tudi obilo denarjev. Slava ruskemu človekoljubstvu!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. augusta.

Hrvatska „narodna“ vlada naprej ljudi zapira, češ da so veleizdajk na Hrvat-

stvu učinili, ker so hoteli, ne ve se kako, Srbom pomagati ali kaj tacega. To je vse menda na željo magjarsko. Daleč je uže prišlo. Tudi v Karlovcu so nekaj ljudij zaprli in hiše preiskali.

Vnanje države.

Tudi iz Peterburga se včeraj ponavlja, da Srbija nij niti Rusije niti katere druge velesile za posredovanje prosila. — Srbska vlada pripravlja spomenico na evropske dvore, v katerej hoče razložiti turška grozodejstva.

Iz Ruskega se javlja najnovejši carjev ukaz, ki zapoveduje novo rekrutbo katera ima spraviti na noge 196.000 vojaških novincev. V Krimu so se nakupile nemško-švicarske družbe, da bi velike pustine tega polotoka obdelale in v kulturo spravile. Videti je, da se vendar tako slabo ne godi Nemcem pod rusko vlado. Čemu bi drugače tja hiteli?

Grška vlada je kupila pri Bavarskej deset baterij, katere bodo čez Švico in Genuvo odrinile v Grecijo. Sploh se o Greciji govori, da spravlja skupaj svoje moči in je vsak trenotek za boj pripravljena. Nazadnje vendar še morda Srbiji na pomoč priskoči.

Dopisi.

Iz Logatec 9. avg. [Izv. dop.] Velikanski požar, katerega smo pri nas imeli dne 8. t. m. je uničil okolo 70 hišnih številk in vkup nad 170 poslopij. Skupne škode je, kakor se površno ceni, nad 350 tisoč gold. Zgorela je Cerkovskavas, Brod in Čevca skoraj popolnem; le neke bolj trdno zidane hiše so ostale. Dolenji Logatec, Martinjihrib, Blekovavas, Gorenjavas in Kálice so, hvala bogu, nepoškodovane ostale. Ker je bila ravno tisti čas velika sapa, bil je ogenj strašen, razširjal se je tako naglo, da nij bilo mogoče nobenega, sapi nasproti stoječega poslopja ubraniti, in le nekaterim je bilo mogoče svoje poglavitne reči rešiti. Ker je na Čevcah, kjer je ogenj nastal, večina hiš se slamo kritih bilo, je sapa gorečo slamo 3/4 milje daleč po zraku nesla, namreč iz Čevc v Cerkovskavas, ter tam zapalila neki knezov Windischgrätzov veliki, s slamo kriti, živinski hlev, za katerim je zgorelo 3/4 dele vasi. Pri cerkvi sv. Jožefa so zvonovi se stolpa popadali, ter se nekoliko razstopili, nekoliko razbili, tudi je pogorel stolp pri farnej cerkvi in cerkev na Tabru. Cerkve in zvonovi so zavarovani.

Požarna straža ljubljanska, katera je žalibog prepozno prišla, se je prav pridno obna-

je deklamoval in zatem zapel Puškinovo: „Jaz pomnim čudni trenutek,“ kterej pesni je muziko složil Glinka. To je dame vsplamtilo. Gospa Lenora je odkrila v ruščini čudno sličnost z italijanščino. „Mgnovenje“ — „o vieni“ — „so mnoj“ — „siamnoi“ — itd. Celu imena Puškin (ona je izgovarjala Pussekin) in Glinka so se jej glasila sorodno. Tudi Sanin jih zdaj poprosi, da bi kaj zapele: one se nijste branile. Gospa Lenore se vsede k glasoviru in z Emo skupaj zapojejo nekoliko duetov in „sorrueello.“ Mati je imela precej lep alt, glas hčerin je bil sicer slab ali prijeten.

VI.

Ne o glasu Eminem — o njej sami se je radoval Sanin. Kadar je ona vzdignila oči, se mu je zdelo, da nij tacih nebes, ko bi se pred tacim pogledom ne odprle. Celu starček Pantaleone, ki je s plečami slonel ob dverih in vtikel brado in usta v široki ovratnik, je poslušal pazljivo s pogledom znatelja — celo on se je radoval prekrasne deve in se jej čudil — akoravno bi se bil moral uže davno nanjo navaditi. Ko ste s hčerjo končale

duet, pristavi gospa Lenora, da ima Emil odličen glas — da je pa ravno zdaj stopil v starost, ko se glas spremeni — (in zares je govoril z neprestano se lomečim basom) in da iz tega vzroka ne sme peti; a da bi Pantaleone zamogel v čast gosta zapeti katero staro. Pantaleone je precej napravil čmeren obraz, nahmuril se, ščetinil si lase in rekel, da je uže zdav no vse to opustil in da je tudi on pripadal tisti veliki epohi, ko so živeli veliki, klasični pevci — ne sme se jednačiti s zdajšnjimi piskalci! Kaj bo zdajšna pevska šola! Njemu, Pantaleone Zippatoli, so prinesli nekdanj v Modeni v gledišči nekoliko belih golobov; nek rusk knez Tarburski, s katerim je bil večkrat skupaj v društvih, ga je neprestano pozival v Rusijo, obetal mu gore zlata, gore! . . . Ali on nij hotel zapustiti Italije, zemlje Dantejeve. Pozneje so prišle — nesrečne razmere, on nij bil zadosti pazljiv . . . Tukaj odjenje starček, zdihne dvakrat globoko, vtopi se v misli — in spregovori iznova o klasičnej epohi petja, o znamenitem tenoru Garsijevem, do katerega je imel častljivo, neomejeno spo-

štovanje. „To je bil človek!“ vsklikne on. Nikedar se nij ponižal do tega, da bi bil pel, kakor današnji tenoristi, falsetnim glasom; vse iz prs, iz prs, voce di petto, si!

Starček je krepko stisnil svoje majhne in suhe kosti. In kakšen igravec! „Vulkan, signore mioi, vulkan, un vesuvio!“ Imel sem jedenkrat čast in srečo peti z njim opero dell illustrissimo maestro Rosini — Otela! Garsija je bil Otelo — jaz Jago — in ko je on izpel . . .“

Zdaj vzame Pantaleone pozituro in zapoje s tresočim in hripavim, pa vendar še nekoliko patetičnim glasom:

L'i . . . ra daver . . . so daver . . . so il fato
Jo piu no . . . no . . . no . . . non temero!

„Gledišče se je treslo, signori miei! Tudi jaz nijsem zaostal in nijsem za njim:“

L'i . . . ra daver . . . so dave . . . il fato
Temè piu non dovio!

— „In zopet on — kakor blisk, kakor tiger:“

Morro! . . . ma vendicato . . .

Starček je bil še začel to in uno partijo,

šala, ter zasluži pohvale. Tudi pohvale vredni Vrhničanje so naglo z jedno brizgalnico na pomoč prihiteli. Večina pogorelcev nij zavarovanih, torej je revščina nepopisljiva.

— Od drugega dopisnika smo dobili o logaškem požaru sledeče poročilo:

Poslopj je pogorelo skupno 176, in sicer hiš 64, družih poslopj pak 112. — Po predarku okrajnega glavarstva utegne vsa škoda biti 500.000 gld.

Zavarovanega je:

v zgornjem Logatci za	14.200 gld.
v Cevčah in Brodu za	28.450 "
skupaj	42.650 gld.

Zgorelo je:

v zgornjem Logatci	26 hiš in	45 poslopj,
v Cevčah	23 " "	27 "
Na Brodu	15 " "	40 "
skupaj	64 hiš in	112 poslopj.

Škoda zadeva ta zavarovalna društva:

Društvo „Viktorio“ blizu	17.000 gld.
„Slovenijo“ samo	400 "
Peštansko društvo	2.000 "
Graško vzajemno	14.000 "
„Slavijo“	3.000 "
Zavarovano a ne poškodovano	6.250 "
skupaj	42.650 gld.

Pri farnej cerkvi je stolp nad zvonovi pogorel a srečno padel na severno stran. Zvonovi so obviseli. Pri podružnici sv. Jožefa v Cevčah je stolp pogorel, 3 zvonovi so padli. Jeden se je razbil na dvoje, drugi se je deloma stopil, in tretji je počil. Pri cerkvi sv. Križa in v Taboru je pogorela streha in stolp. Zvonova dva sta padla a ostala sta cela. Goreti je pričelo v Cevčih hiš. št. 26 pri Anton Jazbarji. Gospodinja je špehovo solato belila. Mast se je vnela in plamen je šel v slamnato streho.

Iz Zatiščne na Dolenjskem 9. avg.

[Izv. dop.] Kako se ravnopravnost na naših c. kr. poštah še zmirom čudno spoštuje, imamo zopet lep dokaz. Nek človek prinese na tukajšnje c. kr. pošto poštni nakaz, uljudno zahtevajoč slovenski receptis. Poštar mu ga neče dati. Pošiljavca ga opomni, da je vsacemu poštarju po postavah zapovedano, na zahtevanje pošiljalčeve slovensk receptis dati. Na to poštar ošabno reče: „das sind nur ihre eigenheiten“. Nijso mar to „eigenheiten“ nekaterih nevednih poštarjev, ker le zmirom nemške receptise

Slovenec posiljujejo! Pošiljavca pravi mu na to, da dobi na družih poštah na svoje zahtevanje slovensk receptis, na kar mu poštar reče: „das müssen schon rechte eseln (sic!) sein!“ Poklonite se vsi c. kr. poštarji, ki dajete slovenske receptise, vašemu kolegi g. K. Tudi pravi poštar, da ne bo pošiljavca za to nič boljši, da bo prejemnik vse jedno poslano prejel, če je tudi receptis v nemškem jeziku pisan. Ko mu na to pošiljavca odvrne, da se poteguje za svoje pravice i za pravice svojega naroda, pravi mu poštar, da se je o tej zadevi menil s c. kr. poštnim komisarjem, kateri mu je rekel, da mora le takim dati slovenske receptise, kateri ne znajo nemški. Iz zanesljivega vira vem, da daje c. kr. poštar Zatiški tudi takim nemške receptise, ki nemajo pojma o nemškem jeziku. Je li to ravnopravnost? Prašamo c. kr. poštnega komisarja in c. kr. poštarja Zatiškega, zakaj imamo neki slovenske blankete? Zadnja postava pak je menda le c. kr. poštnemu komisarju in c. kr. poštarju Zatiškemu znana? Tudi pravi dalje poštar, da so protokoli le nemški. Kaj to pošiljavca skrbi, če so protokoli tudi turški. Nazadnje je pošiljavca vendar le nemški receptis dobil, na katerem je bil slovenski napis ves spačen. Smešno je, da se naš c. kr. poštar tako za švabščino poteguje, mej tem ko ne zna niti slovensko, niti pravilno nemško govoriti. Je li kaj slavnemu uredništvu o takem ukazu znano? Menda zanj le c. kr. poštni komisar in naš poštar vesta. (To bodi v preiskanje sl. c. kr. poštnemu vodstvu v Trstu. Ur.)

Iz Dunaja 8. avgusta. [Izv. dop.]

Razprave o aneksiji Bosne so za zdaj prenehale. Zanimive so bile na vsako stran. Naletel sem na izjave, ki sicer niso naravnost za aneksijo, a izrek „unter zwei Übeln ist das kleinere zu wählen“, vsakako kaže, da se tudi Nemeč ne bode protivil proti aneksiji, ako bi se imela istinito izvršiti. Višji krogi, kakor trde, so za pridobitev Bosne, ker bi bila za Avstrijo zelo koristna. Menda se tudi domišljjujejo odškodovati za izdatke, ki jih je Avstrija uže imela za beguncce iz Bosne in Hercegovine in, ki jih še bode imela za turške ujetnike. Dunajsko časopisje, celo „N. Fr. Pr.“ je vse mnenja, da bodemo Muktarjevo celo vojsko porineno dobil, to je, pravijo manjše

zlo za Turke. Kdo bode-li plačal Avstriji stroške, ki jih bode imela za te turške ujetnike? Po narodnem pravu jih bode morala plačati Turčija. A kako bode plačevala Turčija, če je uže vsa na bankerotu? Morebiti pa bodo hoteli ujeti Turki v Avstriji ostati. Saj jim ne bode primanjkovalo elementov, s katerimi se bodo dobro sporazumeli, z vašimi turškimi nemškutarji, našimi židovskimi in magjarskimi poturčenci.

Zanimivo je slišati uzroke, zakaj da je avstrijska vlada Klek Turkom zaprla. „P. C.“ izjavlja, da je v Avstriji več nego treba elementov, ki imajo platonične simpatije do Črnogorcev in Srbov. Da se Avstrija notranjā ne vznemirja, ne bode Turčiji na ljubo doizvoljevala koncesij, ki bi vodile do nemirov v lastnej državi. Če bi ne bila Avstrija zaprla Klek, bili bi to storili Bokelji ali Hercegovinci sami, in to bi bila vendar blamaža za Avstrijo — tako je menil drug list.

Mej tem, ko so „N. Fr. Pr.“, škandalni „Extrablatt“ in drugi imeli neizmerno psovka na Nikito in njegove Črnogorce, da Nikita ne razume niti betvice o strategiki, so zdaj po Nikitovej zmagi ti listi nakrat drugega mnenja čeravno posiljeno. Muktar-paša, ki so ga z Moltkejem enačili, jim je zdaj „ein planloser Stratege“. Tudi o Črnjajevu nahaja se v več nemških listih naravnost občudovanje, s katero drznostjo, razumnostjo in hitrostjo da je svoj črtež izpremenil, ki more Turkom pogubonosn biti. Da bi le bil!

Vi sté uže dovolj karakterizirali turško vlačugo „N. Fr. Pr.“ Naj vas zagotovim, da mi je mnogo dunajskih dolgoletnih abonentov „N. Fr. Pr.“ pravilo, da uže njim predsedna nesramna njena pisava. Od drugod se zatrjuje, da je tudi tu na Dunaji uže dosti naročnikov izgubila. A še drugi lističi imamo, ki se v neizmernej turške smradljivosti in luži valja. To je dnnajski „Extrablatt“. Kaj tako bedastega, tako brezumnega kot vam ta smradljivček o Črnogorcih, Srbih in Jugoslovanih sploh piše, nijsem našel niti v jednom dunajskem listu. Nerazumljivo se mi dozdeva, da more človek, ki je prestavljalec našega Preširna, in ki je pri redakciji tega lista, kaj tacega nesramnega mej ljudstvo razširjati. Uže prostaki dunajski se norčujejo iz tega lista in mnogo jih tu kar očito pravi, da je list pod-

— pri vsakej desetej noti je obtičal, zakašljaj, mahnil z roko in naposled zamrmral: — „Čemu me mučite?“ Ema skoči nemudoma s stola, ploska močno z rokama s krikom: bravo! . . . bravo! preteče k ubogemu Jagu in ga z obema rokama ljubeznjivo po plečih potrepje. Emil se je pri tem veselo smijal. Bet age sans pitie, (Njegova starost je milovanja vredna) — mladost ne pozna žalosti — je rekel uže Lafontaine.

Sanin je skušal potolažiti starega pevca in govoril ž njim po italjanski o „paese del Dante, dove il si suona. „Ta izrek in „lasciate ogni speranza“ (Pustite vso upanje) je sestavljal celi italjanski zaklad mladega turistā.

Pantaleone se nij veliko menil za njegovo besedovanje; globeje in globeje je stiskal podbradek v širokej ovratnik in svojimi temnimi debelimi očmi je bil sedaj podoben srđiti ptici — vrani ali jastrebu. Zdaj se je Emil, katerega je pri tem hitro rudečica oblila, obrnil k sestri in jej rekel, da, ako hoče gosta razveseliti, si ne more nič boljšega izmisliti, nego da bere jedno izmej Malzovih

komedij, katere ona tako dobro bere. Ema se zasmeje, udari brata po roki „kateri si vselej kaj tacega zmisli!“ Vse jedno, ona stopi v svojo sobo in se kmalu povrne z majhno knjižico v roki, se vsede za mizo pred lampo, se ogleda — in začne čitati.

VII.

Malz je bil Frankobrodski literat v letu 1840, ki je s svojimi komedjami, pisanimi v mestnem narečji, predstavljal s puhlim in zabavljivim in ne preveč globokim humorom frankobrodskje mestne tipe. Ema je čitala te komedje jako dobro — prav igralsko. Pri vsakej osebi je spremenila obraz in odlično izraževala njen značaj, upotrebljevala vso mimiko, katero daje italijanska kri. Ona nij štedila niti svoj nježen glas, niti prekrasno lice; kadar je bilo treba posnemati kako staro znorelo devico, ali gluhega župana, se mrdala, da je bilo smeha počiti, stiskala oči, grbančila nos, hrešala, sikala . . . Mej čitanjem se sama nij zasmijala, ampak kadar so jo slušatelji s svojim skupnim krohotaanjem

pretrgali, je spustila knjigo na kolena in zvučno krohotala se sama, sklonivša glavo nazaj — in njeni črni kodri so se spustili v mehkih valčkih po vratu in po belih plečih. Kadar je krohotaanje prejenjalo, vzame zopet knjigo v roke, daje zopet črtam svojega lica prilično harmonijo in bere naprej. Sanin se jej nij mogel zadosti načuditi; posebno ga je iznenadilo to: kako čudno je to idealno lice prevzimalo zdaj tak komičen, zdaj zopet originalno trivijalen izraz. Manj zadovoljivo je čitala Ema uloge mladih devic — tako imenovanih „jeunes premières;“ tudi ljubovni prizori se jej nijso posebno dobro posrečili. Ona sama je to čutila in jim toraj pritisnila s svojim izrazom znamenje smešnosti, nij verovala vsem te vsplamtečim prisegam in vzvišenim besedam, katerih se je pisatelj sam, kolikor je najbolj mogel, zdrževal.

Sanin nij opazil, kako hitro je pretekel večer; še le, ko je ura odbila deset, se spomni na svoje potovanje. Kakor razžaljen skoči s stola.

(Dalje prih.)

kupljen. Če bi se ta listič kje na Slovenskem nahajal, le kar ven z njim!

Donače stvari.

— (Koncert) gg. Nollu in Gerbec in gpe. M. Gerbčeve bil je, kakor smo pričakovali, popolnem vreden imen koncertantov, akopram je privabil vsled, takim povzajem neugodnega časa, malo obiskovalcev v prostorišče gledališča. Posebno simpatično je pozdravilo občinstvo gospo M. Grbčevo in je sledilo z velikim navdušenjem njenemu petju. Najboljše se jej je posrečil „Faustwalzer“. Gospod Gerbec pak je exceliral v duetu iz „Fausta“, kakor g. Nollu z gospo Gerbčevo v duetu iz „Don Juana“. Želeli bi bili rojakom boljši materijalni vspeh, nego so ga imeli. Kakor čujemo, odpotoval je g. Gerbec z gospo uže denes po noči.

— (Romarji ubiti.) „Gosp.“ piše: V cerkvi sv. Križa v Belih vodah pri Slov. Gradcu se je 25. jul. zgodila strašna nesreča. Strela je udarila in 3 romarje ubila.

— (Glavo odrezala) sta 9. t. m. 2 potepuha natakariči v gostilnici „zum See“ v Mariboru, ko je iz kleti po stopnicah pivo nesla. Vzela sta jej 30 gld. in odbežala. V Orešju so nju brz prejeli v nekej krčmi. Jeden je še imel krvave hlače.

— (Lastno dete ustrelil) je Franc Nagel v Ljutomeru, ker se mu je puška pri snaženju sprožila, ter njegovo hčer pri oknu sedečo zadela.

— (Tatovsko društvo) je 18letni Matija Trojner imel v Cenu pri Ljutomeru in v 4 tednih v 7 hiš vlomil. Sedaj so ga žandarji zaprli.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 9. avgusta.

Janez Potočnik, 26 let star, zarad hudodelstva tatvine uže dvakrat kaznovan, je v noči 21. aprila 1876 z nekim neznanim tovarišem Valentinu Flandru v Železnikah iz zaprte škrinje ukradel 524 gld. 60 kr. in se s tem dejanjem zakrivil hudodelstva tatvine v smislu §§. 171, 173, 174 lit. b. in d. in 176 II. a. k. p., kaznjivega po §. 179 k. p.

Ker so porotniki vprašanje, je-li zatoženi omenjenega dejanja kriv, enoglasno potrdili, je sodnija zatoženega obsodila na 7 let teške ječe, poostrene z jednim postom vsak mesec.

Razne vesti.

* (Žensko maščevanje.) Devetega tega meseca je v Bernu neka Rusinja dvakrat iz revolverja strelila na ruskega poslana kneza Gorčakovoga (sina slavnega državnega kancelarja) a ga nij zadela. Kaj je uzrok, to se še ne poroča. Ali sluti se lahko, ženske imajo pri maščevanju vse jeden uzrok.

Javna zahvala in poslovilo.

Jemljem si čast, pri svojem odhodu iz Loke kot aranžer letošnjih veselje in dramatičnih predstav narodne čitalnice v Škofjeh Loki namesto čitalničnega odbora vsem p. n. čest. diletantom, ki so me krepko podpirali, posebno pa gospodičinam, mej temi v prvi vrsti gđ. Fabjanijevej, ki so vse s tako ljubeznostjo delovale za prosep naše čitalnice, izrekati najtoplejšo zahvalo.

Srčna hvala pa še posebno gospej Kocelijevej, koja je iz velike prijaznosti blagovolila biti pri vsakej zabavi in veselici oblaten igralec na glasovinu in se je mnogo ur darovala. Isto tako tudi gđ. Grbčevim.

Ko se končno še g. dr. Kocuvan, kateri nas je pri vsakej veselici duševno, posebno pa materijalno krepko podpiral, iskreno zahvaljujem, pozdravljam poslavljaje se iz Loke, vse prijatelje in znance, narodnjake in rodoljube, pri kojih mi nij bila prilika dana, to osobno storiti in se me spominjajo, prisrčno, in kličem vsem k slovesu srčni „Živil“!

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Mej tem, ko se na čitalnični odbor, kakor tudi na naše diletante, kateri so dosedaj na slovenskem odru pri igrah sodelovali, in druge narodne in mlade moči s prošnjo obračam, naj ne pustijo dramatike zaspati, ter ne rečejo odru „naj v miru počiva“, se priporočam z odličnim spoštovanjem vedno narodni

Janez Likar,
aranžer veselje.

(254)

Dunajska borza 11. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	66 gld. 40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70 10 .
1860 drž. posojilo	111 — .
Akcije narodne banke	852 — .
Kreditne akcije	144 — .
London	123 90 .
Napol.	9 85 .
C. k. cekini	5 85 .
Srebro	103 20 .

vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni Revelescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živecih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlata žila, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih ožnost, diabet, trganje, sluhšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Spričevalo št. 73.670.

spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852

Revelescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi i grizli, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih i mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in i neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pri aih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in čest. mnogo učeni družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revelescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bozne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vaše zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekam gledé Revelescière du Barry vsostransko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.
Oberimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revelescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.
Vaša Revelescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.
V plehnatih puščicah po got. funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. Revelescière-Bisciton v puščicah in Revelescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunajski, Wall-

Seehausse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerjskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih ukaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Ehrh, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstju pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca ia J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (24)

Razpis natječaja.

Na gradskoj velikoj realci u Osieku, koja će po svoj prilici do skora postati zavodom zemaljskim, imadu se početkom školske godine 1877/78 popuniti sliedeća profesorska mjesta:

1. Mjesto profesora opisnoga mierstva i graditeljstva.

2. Mjesto profesora opisnoga mierstva kao glavnoga, a prostoručnoga risanja kao uzgrednoga predmeta.

3. Mjesto profesora zemljopisa i poviesti kao glavnoga, a hrvatskoga jezika kao uzgrednoga predmeta.

4. Mjesto profesora njemačkoga jezika kao glavnoga, a zemljopisa i poviesti kao uzgrednoga predmeta.

5. Mjesto profesora prirodopisa kao glavnoga, a matematike ili fisike kao uzgrednoga predmeta.

6. Mjesto profesora franczckoga jezika kao glavnoga, a njemačkoga jezika kao uzgrednoga predmeta.

S ovimi mjesti skopčana je plaća od 1000 for. a. v. i pravo na desetgodišnji doplatak od 200 for. a. v., a kad bude ovaj zavod državnim, biti će plaće izjednačene s plaćami inih ovezemaljskih zavoda.

Natječatelji za ta mjesta imadu svoje, na Visoki odiel za bogoštovlje i nastavu kr. dalmatinsko-hrvatsko-slavonske zemaljske vlade u Zagrebu upravljene i potrebitimi dokaznicami, kano rodnim listom, svjedočbom v učiteljskom vsposobljenju za velike realke, svjedočbom v dojakošnjem službovanju i v znanju hrvatskoga kao nastavnoga jezika, providjene molbenice do

1. rujna 1876

kod ravnateljstva realke podneti.

Od ravnateljstva gradske velike realke
u Osieku, 9. kolovoza 1876.

(253—1) Vitanović, ravnatelj.

V Kozlerjevem vrtu

je denes, v soboto, na večer (pri ugodnem vremenu)

KONCERT

(255)

godbe 53. pešpolka nadvojvode Leopold.

Začetek ob 7. uri. — Vstopnina 15 kr.

B. Jančigaj.

Elikzir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani *želodčni liker*.
Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in udé z nova okrepi in oživi.
1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—19)

Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajskei cesti v Ljubljani.

Obrtnijsko pomočno društvo,

vknjiženo društvo z omejenim poročtvom v Ljubljani

ima svojo pisarno

pred Hradecky-jevim mostom h. št. 223,

prevzema in daje denarne svote vsak dan od 4.—6. ure po polu dne izvzemši nedelje in praznike.

(236—3)

J. N. Horak, ravnatelj.

10. avgusta:
Korrespondent: Hank iz Grada.
Pri sestanu: Lowy iz Dunaja.
Valentič iz Notranjskega. — Polak iz Dunaja. — Simola iz Vrbe. — Schuster iz Dunaja. — Goldschmidt iz Grada.
Kerstin iz St. Peter. — Osterstetzer iz Dunaja. — Bausser iz Notranjskega.
Belego iz Trsta.
Pri matrici: Drobnik iz Dunaja.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.